

Laboratorioiden laadunvarmistus Alustus ja paneelikeskustelu

PANK Menetelmäpäivä 2023-01-19

Kiwa Inspecta

Katriina Tallbacka

**Trust
Quality
Progress**

PANK-hyväksyntä, PANK-hyväksytty testausorganisaatio, Hyväksytty menetelmä

- PANK-hyväksyntä on asfaltti-, bitumi- ja kiviaineslaboratorioiden sekä asfalttipäällysteen laatumittauksia tekevien testausorganisaatioiden arviointi- ja hyväksyntämenettely, jolla varmennetaan organisaation edellytykset tehdä SFS-EN standardien, PANK-menetelmien tai muiden yleisesti saatavilla olevien ja tunnettujen menetelmien mukaista testausta tai mittausta.
- PANK-hyväksytty testausorganisaatio – Inspecta Sertifiointi Oy:n arvioima testausorganisaatio, joka voi koostua yhdestä tai useasta toimipisteestä, joilla on yhteinen laadunhallintajärjestelmä ja täyttää TR10:2020 PANK-hyväksynnän vaatimukset.
- Hyväksytty menetelmä – SFS-EN standardin mukainen menetelmä, PANK-menetelmä tai yleisesti saatavilla oleva tunnettu menetelmä, jonka organisaatio on ilmoittanut hyväksytyksi menetelmäksi ja jonka laadunvarmistus on asianmukaisesti toteutettu.

PANK-hyväksytyt testausorganisaatiot 2023-01-19

- Aalto-yliopisto
- Asfalttikallio Oy
- Cetovoi
- Eurofins Environment Testing Finland Oy
- Infra-Lab Oy
- Infrap Oy
- Insinööritoimisto Geocom Oy
- JLab Oy
- Karvian Kivi ja Korjaus Oy
- Kivi-Labra Oy
- Maavakio Oy
- Mitta Oy, Jyväskylä
- Mitta Oy, Oulu
- Mitta Oy, Pori
- Mitta Oy, Vantaa
- NeVia Oy
- Porin kaupunki
- Ramboll Finland Oy
- RC-Infra Oy
- Rovaniemen kaupunki
- Skanska Industrial Solutions Oy
- STARA, Helsingin kaup.
rak.palveluliikelaitos
- Suomen GPS-Mittaus Oy
- Tampereen yliopisto,
Tutkimuskeskus Terra
- Taratest Oy
- West Coast Road Masters Oy
- Yht. 26 kpl

Yhteystiedot

Katriina Tallbacka
Inspecta Sertifiointi Oy

Tuoteryhmäpäällikkö

Puh: 040 761 4542

Email:

katriina.tallbacka@kiwa.com

<https://www.kiwa.com/fi/fi/>

kiwa.com/fi/fi/

(+358) 10 521 600 Tietoa Kiwasta Kiwassa työssä Ohjeet ja oppaat Uutiset Referenssit FI - Suomi

kiwa Palvelut Toimialat Tapahtumat Video & Podcast Ota yhteyttä Mitä etsit?

Inspecta on nyt Kiwa, yksi maailman suurimmista testaus-, tarkastus- ja sertifiointiyrityksistä.

Kuinka voimme auttaa?

Kattava toimipisteverkostomme palvelee koko Suomessa.

Tarkastukset Sertifiointipalvelut

Koulutukset Palvelut kiinteistöille

Kalibrointi Palvelut teollisuudelle

Sertifikaattihaku varmistaa sertifikaatin voimassaolon

Menetelmien laadunvarmistus - Tulosten oikeellisuuden varmistaminen

Menetelmien laadunvarmistus – varmistetaan että koko testausprosessi toimii

TR 10:2020 PANK-hyväksyntä

kohta 3.7 Menetelmien laadunvarmistus - vaatimus

- Testausorganisaation on varmistettava testaustoiminnan laatu ja tulosten vertailukelpoisuus hyväksynnän piiriin kuuluvien menetelmien osalta.
- Varmistusmenetelmät tulee valita testauksen luonteen perusteella.
- Menetelmiä varten on laadittava laadunvarmistussuunnitelma, jossa on kuvattu varmistusmenetelmät, niiden toteutustaajuus ja hyväksyntäkriteerit. Hyväksyntäkriteerit voivat perustua testausstandardeissa esitettyihin uusittavuuden ja toistettavuuden arvoihin tai testausorganisaation itse määrittelemiin raja-arvoihin.
- Laadunvarmistuksessa on otettava huomioon katkokset testauksessa, muutokset henkilöstössä ja testauslaitteissa.
- Laadunvarmistustulokset tulee kirjata ja tulos arvioida.

TR 10:2020 PANK-hyväksyntä

kohta 3.7 Menetelmien laadunvarmistus - suositus

Esimerkkejä laadunvarmistustoimenpiteistä

- Tulosten vertaaminen keskenään ja/tai todennäköiseen tasoon
- Rinnakkaisnäytteiden testaus omassa laboratoriossa vähintään kaksi vertailutestiä kauden aikana
- Vertailutesti toisen toimipisteen tai organisaation kanssa
- Osallistuminen PANK ry:n koordinoimiin vertailukokeisiin
- Laskutoimitusten tarkastaminen
- Tietokoneohjelmien manuaalinen tarkastaminen
- Osallistuminen tilaajan järjestämään vertailutestitapahtumaan

TR 10:2020 PANK-hyväksyntä

kohta 3.7 Menetelmien laadunvarmistus - menetelmäkohtainen suositus vertailukokeiden taajuudesta

Seuraaville menetelmille suositellaan vertailukoetta kerran vuodessa toisen laboratorion kanssa:

- Rakeisuuden määrittäminen
- Litteyden määrittäminen
- Kuulamylly
- LA-luku
- Sideainepitoisuus
- Kappaletiheys
- Massan tiheys

Muille menetelmille suositellaan vertailukoetta toisen laboratorion kanssa vähintään kolmen vuoden välein.

Arvioinneissa havaittuja poikkeamia liittyen menetelmien laadunvarmistamiseen

- Laadunvalvontasuunnitelmaa ei ole
- Laadunvalvontasuunnitelmassa ei ole huomioitu kaikkia PANK-hyväksyttävinä tehtäviä menetelmiä
- Laadunvalvontasuunnitelmaa ei ole toteutettu
- Vertailukokeiden tulosten hyväksyttävyyttä ei ole arvioitu

Panelistit:

- **Kimo Kiviniemi, Peab Industri Oy**
- **Petteri Pienimaa, Asfalttikallio Oy**
- **Ari-Petteri Kuivalainen, Mitta Oy**
- **Heikki Kämäräinen, Rovaniemen kaupunki**

Paneelikeskustelun aiheita

1. **Miten suunnittelette menetelmien laadunvarmistuksen? Teettekö suunnitelman useammaksi vuodeksi vai vuoden kerallaan?**
2. **PANK-arviointien poikkeamat kohdistuvat menetelmine laadunvalvontaan, joko laadunvalvontasuunnitelman puuttumiseen tai sen ajantasaisuuteen/noudattamiseen tai vertailukokeiden tulosten hyväksyttävyyden arvioinnin dokumentoinnin puuttumiseen, miksi?**
3. **Kerro jokin käytännön vinkki, miten menetelmän laatua ja tulosten luotettavuutta voidaan varmistaa normaalin testaustyön ohessa?**
4. **Mikä menetelmä on niin ”simppele”, että vertailukokeita ei tarvita?**
5. **Onko kenelläkään konkreettista esimerkkiä laadunvarmistuksen hyödyistä?**
6. **Mitä mieltä olette PANK laboratoritoimikunnan järjestämistä laboratorion välisistä vertailukokeista? Pitäisikö niitä olla enemmän tai mitä kehitettävää?**
7. **Mahdolliset yleisökysymykset**